

Vekera 1876 dec. 8.

Nádasy pályamű I. sk.

1138.

A vén kúpecz.
(Elbeszélő költemény)

Dec. 31-re.
1876.

Jelmondat:

"Nevem kiivottam mely porából
"Tartal adám maradékaimnak."
Betzsenyi.

Hozd elmémbe kegyes vezetője az emberi észnek
Mind ama hőstettet, melyek nagy bámulatoknak
Lettek tárgyairá egykor s még most is elég sok
Ajkon forognak és nagy dicsfényt vetnek a hősré,
Ki garabonczásként az egész földet beutarta
Es az Iezig névvel figyelemre tűzette az élet.
Ismeri őt a szelid mosolyú gyermek; mulatozva
Uteraporában, vagy szeretett anyjának ölében
Sokszor rámutatott; mind ismeri: agg stüres ifjúk
Mint a homályt s napfényt, a miket hordott utiporról
Bémegyélva, mikor nagy út u baktatva megindult.
A szelős halmok, rétek mind ismerik őtet.
A természettől szörrel s gyapjjal beruházott
Allatok ábrándos szemeket vetnek batyujára;
Ak de Iezig szemek sugárát s a gyenge nyájszörgést
Mely kiméletet esd, mint tó' buta halja nem érti;
Inkább érti a szép éreznek csengő hideg ajkát,
Mely eladott bőrért s szőrért zsebjebe becsuszik.
Fényes ezüst adáz nótája zavarja füleiben
A madarak jérezik s más tollasok átka siralalmát
Hogy ne rabolja el a tollat, testök takaróját

Hitvány pénz nemüért, mely holt csak föld henyecsonja
Hasztalanul didolt körülötte, czibálva vaczakját
Csintalanul a szél is, hogy míg szende virágok
Közt inceskedik és ^{szégyen}ugva lelopja szerelmök,
Még ne zavarja kacér fecsegését ostoba sippal;
Amde Tzignek a sip, mely sheftre vezette kigyelmét
Bajosban zengett, hogysem fecsegőkre figyeljen.
Tegy járt szinte a len s kender, melyeknek elázott
Seive a sirástól, s könnyes talajon lakozának,
Mert rágesátta a bív szivöket nagyatyáik elestén,
Kik gyolcsosá, vagy más szövetekké felnövekedvén
A nemes emberiség lábcsarát, lábait és dús
Tzemu szilárd karját, mellét földték be tetőként,
És a mikor már érdemeket szerének a fényes
Szolgálatban: a vén Tzig eljött vén batujával
Sösszeszedé őket nyereségre penészes erüstért.
Haj! de hiába sopánkodtak neki, hajladozának
A részvét könnyű hajnaltól vig estig előtté,
Hogyha az égő föld szellős rétekre terelte,
Nem csavará meg Tzig vas szivét a könyörület,
Látszor előbb fogadá hagymák s reték udvarolását,
Vagy pedig a bankót, mely ihlett hévre emelte
Töt föl is olvasná szivét s reték-arura lapitá.
Oly nagy lelkesülés csillagja vívé a kepeczéség
Bankóval s pénzzel kirakott jómódu egén, hogy
A természetnek sértett jószágai sorsuk
Tobbra cserélését Tzig irgalmán alapitva,

Nem várhatták, mert rendithetlen vala mindig
Venségén, s mikor ismerték már vén vala akkor.
Össze gyüleének hát és esküt tönök: az ellen
Lelkesülő erejét megdöntik, a vért kiszarolják. —
A szello legelőbb megígéré, hogy tüzes irokkot
Tegy rá szörni a nap könyhájából, hogy aszalva
Vesszen el utjában, vagy a lánglehelő viharoknak
Hegy-lynyomó járásával szét fogja taposni,
S végre ezek közpöstejével szétmossa híret is.
A lovak ígérék, hogy majd gázolni segítik
És az ökörvnyáj, hogy járassza sa lézbe dobálja.
A madarak csak az ajkakat torzonborz puha pelyhét
Kérék s agy fiújtját fészkek számára klesipni.
A kender meg a len pedig art esdék ki a szeltől
Hogy gazdáik bis kárára tiporja le őket. —
"Tegy seneked sotyakos, jaj neked Tzig kupcz, élted
Oly becsü sincs már mint a reték, s fokhagyma levél s szar.
Rajtad ütünk, s nem lesz, a ki fonyadt testedet őrzi."
— Tegy szóltak, de a vischang szitkaikat kibeszélte,
S fejesóvalva vevék az Tzigtől látogatott fak
A veszterv híret s védék árnyuk keresőjét. —
Hót lehel a nap, Tzig lankad, de a nap lehül ismét
Tzadorozásában, mert rajt virgyöngy csepegett le,
És Tziget nyakon önté, a szél meg futá szerte,
És vívé a dörgés hangját letiporta a kenderst.
Megráspolyra a hegyeket bibor-reszelője,
S most lefutott, de Tzig butyrával a fára kuszóttfel,

Imig vakon a villám a veszett csordát úti főbe,
A szél tollat hord, és mentt Törig afa-lebűjban.
- Néki haszonba megy a kár, s cheftre királyi kilátás
Nyilt, s már hagyma-retek halmon trón áll Törig úrnak
Bankóbol, s nőnek bele már az ütöd Törigecskék.]